

LOHIADRESSI

www.lohiadressi.fi

Lapin vapaa-ajankalastajat ry, Pohjois-Pohjanmaan vapaa-ajankalastajat ry, Kainuun vapaa-ajankalastajat ry ja Tornio-Muoniojokiseura ry ovat yhdessä aloittaneet julkisen nimien keräämisen Suomen lohipolitiikan suunnan muuttamiseksi ja vaelluskalalain puolesta.

Adressi on avattu 1.1.2007 osoitteessa: www.lohiadressi.fi

Yli puolen Suomen vapaa-ajankalastajien adressihankkeelle on syynä Suomen epäjohton mukainen ja tempoileva vaelluskalapolitiikka ja huoli vaelluskalojen tulevaisuudesta. Vuosien 1996-97 meripyyntin rajoituksilla ja RKTL:n ponnisteluilla saatiin lähes olemattomasta poikastuotannosta ennennäkemätön lohennousu Perämeren vapaisiin jokiin.

Noiden hyvien vuosien jälkeen hallitus varhaisti meripyyntin alkamista viidellä vuorokaudella. Itämeren ja Suomen lohisaaliiden pienentyessä vuosi vuodelta tehtiin vuonna 2004 ministeri Korkeaon toimesta lohiasetukseen radikaali muutos, jolla sallittiin kolmen vuoden ylimenoajalle voimakkaasti varhennettu meripyynti.

Tämän ns. valikoivan kalastuksen nimissä meripyyntiaikaa varhaistettiin edelleen vuonna 2005 seitsemällä päivällä, vuonna 2006 kymmenellä päivällä ja tänä vuonna 2007 tämä asetus antaisi luvan aloittaa meripyynti jo 14 päivää aikaisemmin, joka tarkoittaa 19 päivän varhennettua meripyyntiä vuoteen 1997 verrattuna.

Alunperin varhennetulla pyyntiajalla saaliiksi piti ottaa vain istutuslohet. Tätä varten istutuslohet piti merkitä rasvaeväleikkauksin. Ministeri Korkeaon lupasi tiedotteessaan 3.6.2003 lohenpoikasten eväleikkausten alkavan vuoden 2004 alusta, jota toimintaa ei kuitenkaan koskaan aloitettu.

Istutuslohiin kohdistuvaa valikoivaa pyyntiä ei näin ollen ole voitu toteuttaa, vaan kysymys on luonnonlohiin kohdistuvasta lisäpyynnistä, jota maa- ja metsätalousministeriö nimittää valikoivaksi kalastukseksi (Asetus 397/2004 2 a § Valikoiva lohienkalastus 19.05.2004): *Ammattikalastaja saa pitää valikoivalla lohienkalastuksella vuosina 2005-2007 saaliiksi saamansa enintään 85 senttimetrin pituisen lohien, vaikka sillä on rasvaevä.*

RKTL ilmoitti lausunnossaan 26.2.2004 (114/401/2004) Maa- ja metsätalousministeriölle, että: *Ylimenokauden kalastus tulisi esitetyssä muodossaan merkittävästi lisäämään luonnonlohiin kohdistuvaa kalastusta.* RKTL totesikin, että: *Lohien pituuteen perustuvaa valikointia ei siis voida pitää edes väliaikaisesti käyttökelpoisena keinona luonnonlohikantojen suojelemiseksi.*

RKTL varoitti Maa- ja metsätalousministeriötä, että: *Ilman Pohjanlahden tuottavia luonnonlohikantoja Itämerellä olisi vain 30-40 % nykyisestä lohimmäärästä ja koko Itämeren lohienkalastus olisi ennennäkemättömässä vaikeuksissa. Siksi luonnonlohikantojen vain muutamia vuosia sitten alkanutta myönteistä kehitystä ei tulisi vaarantaa suunnitelluilla ylimenokauden kalastusjärjestelyillä.*

Itämeren lohi ja Perämeren joet

Itämeren vaelluskalakannat ovat kokeneet kymmenessä vuodessa rajun muutoksen. Tänä vuonna neljä viidestä Itämerenlohesta on luonnonkantaa. Meri-istutusten tuotto on heikentynyt niin, että luonnon lohien osuus on kymmenessä vuodessa noussut 20%:sta yli 70%:iin. Syitä meri-istutusten epäonnistumiseen ei tiedetä.

Vuoden 2005 Itämeren lohien kokonaissaalis oli enää 50% vuoden 1996 saaliista. Suomen lohisaalis on samaan aikaan vähentynyt 250821 lohesta 106230 loheen. Vuonna 2005 Suomi sai kalastettua lohikiintiöstään enää 64% ja nyt päättyneenä vuonna se oli vain 39% (SAKL 2.1.2007).

Itämeren lohien epätoivoista tilannetta kuvastaa hyvin se, ettei Suomi saisi kiintiötään täyteen vaikka pyytäisi kaikki Tornionjokeen nousevat luonnonlohet. Kiintiö ei täytyisi vaikka siihen lisättäisiin vielä Ruotsin Kalixjoen lohet. Nämä kaksi jokea kuitenkin tuottavat Itämeren luonnonlohista 70%!

Tosiasia on, että Itämeren lohikanta pienenee vuosi vuodelta. RKTL:n varoituksesta huolimatta Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeaoja pitää ehdottomasti kiinni lohen varhennetusta meripyyynnistä, jolla pyydetään juuri ne kutuvaelluksellaan olevat luonnonlohret, joiden pitäisi päästä Perämeren jokiin sukuaan jatkamaan.

Itämeren luonnonlohen eloonjäämisen kannalta nyt onkin kaikkein tärkeintä, että varhennettu kalastus lopetetaan välittömästi ja hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin vaelluskalakantojen saattamiseksi niin hyväksi kuin on mahdollista kaikilla Perämereen laskevien jokien vesistöalueilla.

Matkailukalastus

Matkailukalastus ei ole tasavertaisessa asemassa muun kalastuselinkeinon kanssa. Matkailu on yksi maailman voimakkaimmin kasvavista elinkeinoista ja kalastusmatkailu on muualla maailmassa otettu vakavasti.

Jo 1970-luvulla Skotlannissa todettiin, että ammattimainen merikalastus tuottaa 90% lohisaaliista, mutta vain 10% lohenkalastuksen arvosta. Joessa tapahtuvassa vapaa-ajankalastukseen perustuvalla matkailulle luvut ovat päinvastaiset: 10% saalista tuottaa 90% lohenkalastuksen arvosta.

Vahvat jokiin lisääntymään nousevat vaelluskalakannat ovat paras perusta matkailukalastukselle. Samat jokiin lisääntymään nousevat vaelluskalakannat ovat vahvin perusta merellä tapahtuvalle lohen ammattikalastukselle. Edistämällä vaelluskalakantojen luonnonmukaista uusiutumista avataan uusia mahdollisuuksia vapaa-ajankalastukselle ja siihen perustuvalla matkailulle, mutta sillä parannetaan myös ammattikalastajien elinkeinoa.

Matkailukalastus on monimuotoista; se ei kilpaile elinkeinokalastuksen kanssa, vaan matkailukalastusta voidaan harjoittaa myös elinkeinokalastajien toimesta merellä. Näin ollen on tärkeää, että matkailukalastus meri- ja jokialueilla tehdään tasavertaiseksi elinkeinoksi merialueen perinteisen elinkeinokalastuksen kanssa.

Vaelluskalalaki

Lapin maaherra Hannele Pokka teki ensimmäisenä esityksen vaelluskalalain eduskunnassa järjestetyssä lohiseminaarissa 10.11.2006. Uudemman kerran maaherra Pokka otti vaelluskalalain tarpeellisuuden esille uudenvuodenpuheessaan 1.1.2007 kertoen tulleen: *entistä vakuuttuneemmaksi siitä, että Suomen tempoilevan lohipolitiikan tilalle tarvitaan eduskunnan säätämä vaelluskalalaki.*

Pohjoinen Perhokalastuspalaveri esitti julkilausumassaan 11.6.2005, että: *laissa kaloilla tulee olla sama status kuin muilla eläimillä ja edelleen rauhoituksen kuten vuosirauhoituksen aikana riistaeläimillä ja riistakaloilla pitää olla samanlainen status kuin kokonaan esim lajin uhanalaisuuden vuoksi rauhoitetuilla eläimillä.*

Lajin uhanalaisuutensa vuoksi kokonaan rauhoitettujen eläimien statusta tukee laissa määrätty euro-määräinen arvo. Näin tulee olla rauhoitusaikana kaikilla riistaeläimillä ja -kaloilla. On ensiarvoisen tärkeää, että vaelluskalat saavat lailla niille kuuluvan statuksen ja erityisaseman arvokkaana luonnonvarana.

Nyt on aika kirjata vaelluskalalain valmistelu uuden hallituksen hallitusohjelmaan. Maaherra Hannele Pokan esitys uudesta vaelluskalalain on merkittävä askel jokiin vaeltavan luonnonvaran hyödyntämiseen kestävässä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Lailla vakaannutetaan niin valtakunnallinen, kuin alueellinen kalastuspolitiikka ja mahdollistetaan pysyvällä tavalla vahvojen lohi- ja taimenkantojen tulevaisuus.

Adressi luovutetaan nykyiselle hallitukselle helmikuun lopulla ja myöhemmin uudelle hallitukselle.

Lisätietoja antavat:

Antti Sorro
vpj, tiedottaja

Lapin Vapaa-ajankalastajat ry
puh. 0400 312 565
antti@sorro.fi

Mika Flöjt
tiedottaja

Pohjois-Pohjanmaan
Vapaa-ajankalastajapiiri ry
puh. 040 5788 784
mflojt@ulapland.fi

Simo Pöyhkäri
puheenjohtaja

Tornio-Muoniojokiseura ry
puh. 0400 266 662
simo@poyhtari.com